

Protocol Grenzen aan gedrag.

Scholen krijgen in toenemende mate te maken met nieuwe gedrags- en leerproblemen en grensoverschrijdend gedrag van kinderen. De communicatie tussen ouders en school over deze gedragingen verloopt in deze situaties niet altijd goed. De leerling is geneigd om thuis vooral zijn of haar eigen visie van het gebeurde te verwoorden, ouders nemen soms niet de moeite om hoor-wederhoor toe te passen. Gevolg hiervan is soms toenemende spanning binnen de school, maar soms ook binnen het gezin. Oorzaken zoekt men onder meer in maatschappelijke ontwikkelingen (veranderende normen en waarden), loyaliteit van ouders primair t.o.v. hun kind en niet zoals voorheen primair naar de school, het wedijveren met invloeden van televisie, computerspellen en omgeving, onmacht van ouders in het opvoedingsproces etc.

Visie

Leerlingen hebben behoefte aan en recht op een combinatie van duidelijk door hen doorvoelde structuur in een warme, begrijpende relatie met de volwassenen in de school. Sommige kinderen hebben moeite met het aanvaarden van structuur en met het aangaan van relaties.

Van de leerkracht vraagt dit pedagogisch verantwoord handelen; handelen waarbij hoge eisen worden gesteld aan zelfbeheersing en professionaliteit. De school schept een klimaat, waarin kinderen zich veilig voelen en waar men respect voor elkaar heeft. Daarnaast creëert de school ruimte om verschillend te zijn.

De grenzen aan gedrag worden bereikt in situaties, waarin kinderen een bedreiging vormen voor zichzelf of voor anderen, als de vertrouwensrelatie tussen ouders en school diepgaand verstoord is, als de problematiek de mogelijkheden van de leerkracht of de school overstijgt.

Bedreiging houdt hier ook in: situatie, waarin een kind zich fysiek dan wel psychisch onveilig voelt of dat ontwikkelingsmogelijkheden worden geblokkeerd, of het handelen van de leerkracht zodanig wordt bemoeilijkt dat deze het belang van de groep als geheel niet langer dienen.

Aannamebeleid

Als een kind eenmaal is ingeschreven op school is de school verantwoordelijk voor een passende ontwikkelingsaanbod voor deze leerling. Godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras of geslacht kunnen nooit een reden zijn om een leerling niet in te schrijven.

Wel dient, alvorens over te gaan tot inschrijving, een aantal criteria te worden bekeken:

- Een leerling moet de leeftijd van 4 jaar hebben
- Ouders conformeren zich aan het schoolbeleid
- De leerling heeft geen beschikking voor het SBaO of SBO
- Ouders vullen het inschrijfformulier volledig en naar waarheid in

- Contact met de huidige school levert geen informatie op, die inschrijving onmogelijk maakt

Gedragsregels in schoolse situaties

- We intimideren de ander niet zowel verbaal als non-verbaal
- Leerkrachten spreken leerling aan op onacceptabel gedrag en benoemen gewenst gedrag
- We discrimineren niet en gebruiken geen racistische uitdrukkingen
- We maken geen gebruik van fysiek of verbaal geweld
- **Leerkrachten grijpen meteen in bij het zien van fysiek geweld.**
- **We tolereren gebruik van fysiek geweld niet. Wordt dit toch toegepast (dit ter beoordeling van de school) dan wordt meteen overgegaan tot het hanteren van stap 1 (incidentmelding).**
- Het voorval wordt in dat geval met alle betrokkenen besproken, zodat gebruik kan worden gemaakt van de incidentformulieren
- We dragen geen voorwerpen bij ons, die als wapen zouden kunnen worden gebruikt
- We blijven van de spullen van anderen (inclusief de school) af
- Mobiele telefoons zijn niet nodig en worden (als ze om welke reden dan ook toch zijn meegenomen) bij de schoolleiding in bewaring gegeven.
- Tijdens de lessen bewaren zoveel mogelijk de rust in het gebouw
- Met de eigen en andermans spullen springen we zuinig om
- In contacten met volwassenen gedragen we ons beschaafd (niet liegen, schelden of grote mond opzetten)
- Hoofddeksels zetten we in het gebouw af (tenzij ontheffing is verleend op religieuze gronden)

Preventieve aanpak

Op school werken we met 4 positief geformuleerde gedragsregels:

- We zijn aardig voor elkaar
- We zijn rustig in de school
- We houden de school netjes
- Ruzie nee.....weg ermee

Deze worden aan het begin van het schooljaar met de leerlingen gedeeld c.q. herhaald. Verder kunnen in elke groep aanvullende afspraken tussen leerkracht en leerlingen worden gemaakt.

De curatieve aanpak

Als we bemerken dat ondanks de preventieve aanpak het toch nodig blijkt om het soms ongewenste gedrag van leerlingen of groepjes te beïnvloeden hanteren we de volgende aanpak. Deze aanpak geldt voor alle leerlingen op onze school ongeacht hun leeftijd:

- **Stap 0:** Deze stap geldt voor “lichte” overtredingen (dit ter beoordeling van de school). Nog voordat er sprake is van grensoverschrijdend gedrag dat de gang van zaken in de groep dermate verstoort, kan de rust en de sfeer in de groep onder druk komen te staan omdat er sprake is van “lichte” overtredingen of een opeenstapeling daarvan. In eerste instantie zal de leerkracht in gesprek met de leerling aangeven dat dit gedrag niet gewenst is. Mocht na dit gesprek toch herhaling optreden dan wordt in eerste instantie met de ouders gesproken en aangekondigd dat wordt overgegaan tot het “turven” van het niet-gewenste gedrag. De ouders kunnen namelijk ook een belangrijke rol spelen in het “beheersen” van dit gedrag. Bij een afgesproken totaal kan worden overgegaan tot stap 1 (incidentmelding). Het is in elk geval belangrijk om in het gehele traject een goede dossieropbouw te waarborgen.
- **Stap 1:** Leerlingen die gedragsproblemen in of buiten de groep veroorzaken worden in eerste instantie door een leerkracht (niet persé de eigen leerkracht) hierop aangesproken. Als dit niet helpt kan worden overgegaan tot het invullen van een incidentmelding (zie bijlagen)
- **Stap 2:** Bij herhaling van het gedrag volgt opnieuw een gesprek en volgt tevens contact met de ouders/verzorgers hierover. Dit wordt op het formulier incidentmelding ingevuld en de mogelijkheid voor een time-out voor één dagdeel wordt met ouders/verzorgers besproken. Dit wordt altijd in overleg met de schoolleiding gedaan.
- **Stap 3:** Bij volharding van het gedrag wordt de time-out uitgevoerd. De leerkracht zorgt zelf voor een “opvangplek” en voor voldoende werk dat zelfstandig kan worden gemaakt. Ook deze maatregel wordt via een incidentformulier geregistreerd (ook weer ondertekend door schoolleiding en ouders/verzorgers)
- **Stap 4:** Bij onvoldoende resultaat zal in deze stap de time-out worden uitgebreid tot een volledige dag (met dezelfde insteek als stap 3). Tevens wordt met ouders/verzorgers de volgende stap (schorsing) besproken. Deze zal in eerste instantie worden toegepast voor de duur van 1 dag en eventueel in een volgende stap voor 2 dagen enz. tot een maximum van 4 dagen. Hierover zal de schoolleiding ook in contact treden met bestuur en leerplicht ambtenaar. De in dit traject opgelegde sancties zullen ook aan de school voor VO, waar de leerling na de basisschool heengaat worden meegedeeld.
- **Stap 5:** Uiteindelijk kan (in zeer uitzonderlijke gevallen, waarvan we hopen dat ze nooit voor zullen komen) worden overgegaan tot verwijdering. Dit zal steeds in overleg met bestuur en leerplichtambtenaar gebeuren.

Ongewenst/agressief gedrag van ouders.

Het omgaan met ongewenst of agressief gedrag van ouders behoort tot de verantwoordelijkheid van de directie.

Het gedrag van de ouders kan een reactie zijn op de aanpak van het gedrag van hun kind, omdat de vertrouwensrelatie tussen ouder en school is verstoord, omdat ouders niet akkoord gaan met een maatregel van de school of als reactie op het gedrag van andere kinderen naar hun eigen kind. In het omgaan met ernstig ongewenst of agressief gedrag van ouders is het noodzakelijk om de grenzen van wat wij acceptabel vinden duidelijk te trekken.

Voorbeelden van duidelijk ongewenst gedrag:

- Handtastelijkheden jegens leerlingen en leerkrachten
- Dreigen met fysiek geweld
- Verbaal geweld
- Ongepast aanspreken van andere kinderen, waarbij misbruik wordt gemaakt van de relatie "groot tegenover klein"
- Schelden/vloeken
- Zonder afspraak aanspreken van leerkrachten in het bijzijn van andere ouders of leerlingen en waar sprake is van een bijzonder negatieve gesprekslading.

Is deze grens overschreden, dan kan worden besloten tot:

- Het geven van een waarschuwing aan de ouder(s) of leerling(en)
- De ouders een "schoolverbod" geven
- De ouders verzoeken een andere school voor hun kind te zoeken
- Het schorsen van de leerling

Een schoolverbod houdt in dat de ouder(s) zonder toestemming van de directie niet op het terrein van de school mogen komen. Noodzakelijk bij het handhaven van deze afspraken is:

- Een goede registratie van voorvallen
- De algemene directie als vertegenwoordiger van het bestuur in te lichten
- Zo nodig melding te doen bij de leerplichtambtenaar.

Ongewenst/agressief gedrag van leerkrachten.

Het omgaan met ongewenst of agressief gedrag van leerkrachten behoort tot de verantwoordelijkheid van de directie.

Het gedrag van de leerkracht kan een reactie zijn op het gedrag van een kind, een ouder of een collega, omdat de vertrouwensrelatie tussen leerkracht en betrokkene is verstoord. In het omgaan met ernstig ongewenst

of agressief gedrag van leerkrachten is het noodzakelijk om de grenzen van wat wij acceptabel vinden duidelijk te onderhouden.

Voorbeelden van duidelijk ongewenst gedrag:

- Handtastelijkheden jegens leerlingen, ouders en collega's
- Dreigen met fysiek geweld
- Verbaal geweld
- Ongepast aanspreken van leerlingen, ouders en collega's
- Schelden/vloeken
- Zonder afspraak aanspreken van collega's in het bijzijn van leerlingen, ouders of collega's en waar sprake is van een bijzonder negatieve gesprekslading.

Is deze grens overschreden, dan kan worden besloten tot:

- Het geven van een waarschuwing aan de leerkracht
- Het geven van een officiële waarschuwing aan de leerkracht
- De leerkracht tijdelijk op non-actief zetten
- De leerkracht verzoeken een andere school als werkplek te zoeken

Noodzakelijk bij het handhaven van deze afspraken is:

- Registratie van het voorval in het personeelsdossier
- Inlichten van de algemene directie

Bij alles wat in dit protocol wordt vermeld is de school (of de individuele leerkracht) de instantie die het initiatief neemt tot het hanteren van de afspraken, zoals hierboven beschreven.

Bijlagen:

Formulieren voor:

- Incidentmelding leerling
- Oudergesprek
- Incidentmelding ouder
- Incidentmelding personeel

Verslagformulier incidentmelding leerling

Datum en tijd:	Leerkracht:
Naam leerling:	Groep:
	Volgnummer formulier:

Korte omschrijving van de situatie:

Omschrijving leerkrachthandelen:	Wie is te hulp geroepen:
Schoolleiding geïnformeerd: ☐ ja ☐ nee, want	Ouders geïnformeerd? ☐ ja ☐ nee, want
Nabespreking met: ☐ ouders ☐ schoolleiding ☐ collega ☐ externe deskundige ☐	Handtekening school: ..... Handtekening ouders: .....

Besluiten en afspraken vanuit de nabespreking:

Verslagformulier oudergesprek

Datum en tijd:	Leerkracht:
Naam leerling:	Groep:
	Volgnummer formulier:

Doel van het gesprek:

Gegevens m.b.t. de situatie

Gesprekspunten:

Afspraken:

Vervolgacties:

Extra bespreking met: ☐ intern begeleider ☐ schoolleiding ☐ collega ☐ extern deskundige ☐	Handtekening school: ..... Handtekening ouders: .....
Vervolggesprek?	☐ ja, op ..... ☐ nee

Verslagformulier incidentmelding ouder

Datum en tijd:	Leerkracht:
Naam leerling:	Groep:
	Volgnummer formulier:

Korte omschrijving van de situatie:

Omschrijving leerkrachthandelen:	
Schoolleiding geïnformeerd: ☐ ja ☐ nee, want	Ouders geïnformeerd? ☐ ja ☐ nee, want
Nabespreking met: ☐ ouders ☐ schoolleiding ☐ collega ☐ externe deskundige ☐	Handtekening school: ..... Handtekening ouders: .....

Besluiten en afspraken vanuit de nabespreking:

Verslagformulier incidentmelding personeel

Datum en tijd:	Leerkracht:
Naam leerling:	Groep:
	Volgnummer formulier:

Korte omschrijving van de situatie:

Omschrijving handelen directie:	
Schoolleiding geïnformeerd: ☐ ja ☐ nee, want	Ouders geïnformeerd? ☐ ja ☐ nee, want
Nabespreking met: ☐ ouders ☐ schoolleiding ☐ collega ☐ externe deskundige ☐	Handtekening school: ..... Handtekening ouders: .....

Besluiten en afspraken vanuit de nabespreking: